

det, at Englænderne ønske store Kartofler, hvorimod man her i Danmark synes, at de smaa ere de bedste; hvad der saaledes falder godt i Traad, at man kan benytte de smaa Kartofler herhjemme og udføre de store. Dette Forsøg paa Eksport har ogsaa vakt Opmærksomhed i Norge, idet det jydsk Haveselskab har fra et større norsk Firma faaet Opfordring til, naar man ønsker at indarbejde Havesager i Norge, at benytte dets Hjælp. Man ser saaledes, at Sagen er i god Begyndelse, og den mindre Bevilling, som her er sikret for et Par Aar, gør det muligt for Haveselskaberne paa en mere udtømmende Maade eventuelt ved flere Udsendinge at kunne undersøge dette ret vigtige Forhold videre.

Der bevilges for Tiden ikke saa lidt til Haveselskaberne, og de ere erkendtlige for, at navnlig i de sidste Aar disse Bevillinger ere kendelig stegne. Jeg tror, at man, naar man er kendt med Forholdene, tør sige, at det ved det Arbejde, der er udrettet af Østifternes Forening til Frugtavlens Fremme, ved det kongelige danske Haveselskab og det jydsk Haveselskab virkelig er lykkedes at vække større Sans for Arbejdet i denne Sag i alle Landets Egne, saaledes at Havernes Antal vokser; men det er, som der staaer over det kongelige Teaters Scene, „ej blot til Lyst“, det gøres. De, der anlægge disse Haver, ønske at skaffe sig økonomisk Udbytte, og dette vil kun kunne naas ad to Veje. Den ene er at skaffe et større Forbrug af Havesager herhjemme og det andet at aabne gode og lønnende Eksportveje og til dette sidste skulde den her omhandlede Bevilling jo hjælpe.

Betænkningens Nr. 52 oplyser, at et Andragende fra de samvirkende danske Haveselskaber om 3,000 Kr. til Afholdelse af Selskabernes almindelige Udgifter, har Udvalget ikke kunnet tiltræde. I Anmærkningerne til Finansloven (se Tillæg A. Sp. 699—700) findes nærmere udviklet, hvortil man havde tænkt sig at anvende disse 3,000 Kr. Det er ikke stærkt specificeret, men det finder sit Udtryk i disse Ord „til de almindelige Formaalets Fremme“. Saadanne Bevillinger gives der paa Landbrugsministeriets Budget til en hel Række forskellige Selskaber, til Hedeselskabet, det kgl. danske Landhusholdningsselskab, Fjerkræavlforeninger, de samvirkende Landboforeninger, Biavlforeninger, Kaninavlforeningen, dansk Fiskeriforening osv., og det er jo ikke unaturligt, at der i Aar kommer Forslag om Tilskud til de samvir-

kende danske Haveselskaber, idet, som af den højtærede Landbrugsminister er oplyst, de tre store, hele Landet omfattende Haveselskaber netop i Aar have sluttet sig sammen under Navn af de samvirkende danske Haveselskaber. Denne Sammenlutning har været motiveret ved, at man følte, det var bedst at skaffe en vis Ensartethed i Arbejdet, og at man var opmærksom paa, at der var adskillige Opgaver, som bedst løstes af Selskaberne i Forening. Blandt de Opgaver, som der saaledes kan være Tale om, er netop den, som jeg nylig nævnte, og som er omtalt i Betænkningens Nr. 53 om Fremme af Salg til Udlandet. De danske samvirkende Haveselskaber have set, at dette er en af de Ting, som de enkelte Foreninger mindre godt kan løfte, og at der bedst arbejdes derfor af dem alle i Forening. Hertil er der altsaa nu for et Par Aar sikret de samvirkende Haveselskaber et Beløb, som kan være nogenlunde passende. Men paa samme Maade er der en Række andre Opgaver, som ogsaa trænge til at løses. Der kan f. Eks. være Ønske om at udgive og uddele nyttige Smaaskrifter og Anvisninger, Ønske om til en given Tid, hvor der er særlig Trang dertil, at sende en Mand ud for at holde Foredrag og meddele praktisk Vejledning og Oplysning osv., og med Hensyn til hvilke det vilde være mindre hensigtsmæssigt at henvise Selskaberne til i hvert enkelt Tilfælde at andrage Landbrugsministeren om, at der maa blive sat et lille Beløb hertil ind paa Finansloven. Dette vilde være mindre hensigtsmæssigt af to Grunde. For det første fordi den ærede Landbrugsminister og det høje Ting sikkert vilde blive kede af, om der efterhaanden kom en Række saadanne mindre Anmodninger, men dernæst ogsaa, fordi man derved vilde gaa Glip af at gøre Brug af en saadan Bevilling i det rette Øjeblik. Man vil saa maaske sige: nu vel, lad da de enkelte Foreninger, som ere med i Sammenslutningen, yde Bidrag dertil. Men de enkelte Foreningers Budgetter ville i den Grad være optagne af deres egne Arbejder — Østifternes Forening til Frugtavlens

Rettelser.

- Sp. 2124, L. 23 f. n.: „afhængig“, læs: „uafhængig“.
— 2125, L. 8 f. n.: „Skattevæsenet“, læs: „det kommunale Skattevæsen“.